

Документ за разглеждане в заседание

A8-0265/2018

18.7.2018

ДОКЛАД

относно мерките за предотвратяване и борба със сексуалния тормоз и другите форми на тормоз на работното място, в публичното пространство и политическия живот в ЕС
(2018/2055(INI))

Комисия по правата на жените и равенството между половете

Докладчик: Пина Пичерно

СЪДЪРЖАНИЕ

	Страница
ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ	3
ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ	20
ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ПРИЕМАНЕТО ВЪВ ВОДЕЩАТА КОМИСИЯ	23
ПОИМЕННО ОКОНЧАТЕЛНО ГЛАСУВАНЕ ВЪВ ВОДЕЩАТА КОМИСИЯ.....	24

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

**относно мерките за предотвратяване и борба със сексуалния тормоз и другите форми на тормоз на работното място, в публичното пространство и политическия живот в ЕС
(2018/2055(INI))**

Европейският парламент,

- като взе предвид членове 2 и 3 от Договора за Европейския съюз (ДЕС) и членове 8, 10, 19 и 157 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС),
- като взе предвид Хартата на основните права на Европейския съюз, влязла в сила с приемането на Договора от Лисабон през декември 2009 г.¹, и по-конкретно членове 1, 20, 21, 23 и 31 от нея,
- като взе предвид доклада за 2014 г. на Агенцията на Европейския съюз за основните права, озаглавен „Насилието срещу жените: проучване за целия ЕС“²,
- като взе предвид Директива 2006/54/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2006 година за прилагането на принципа на равните възможности и равното третиране на мъжете и жените в областта на заетостта и професиите³,
- като взе предвид Директива 2004/113/ЕО на Съвета от 13 декември 2004 г. относно прилагане на принципа на равното третиране на мъжете и жените по отношение на достъпа до стоки и услуги и предоставянето на стоки и услуги, която определя и осъжда тормоза и сексуалния тормоз⁴,
- като взе предвид индекса за неравенството между половете, изготвен от Европейския институт за равенство между половете (EIGE),
- като взе предвид публикацията на EIGE от юни 2017 г., озаглавена „Кибернасилие срещу жени и момичета“,
- като взе предвид декларацията на тройното председателство на ЕС от 19 юли 2017 г. на Естония, България и Австрия относно равенството между жените и мъжете,
- като взе предвид правните инструменти на Организацията на обединените нации в областта на правата на човека и по-конкретно – на правата на жените, като Устава на Организацията на обединените нации, Всеобщата декларация за правата на човека, Пакта за граждански и политически права и Пакта за икономически, социални и културни права, Конвенцията за премахване на всички форми на дискриминация по отношение на жените (CEDAW) и протокола към нея, Конвенцията против изтезанията и други форми на жестоко, нечовешко или

¹ ОВ С 326, 26.10.2012 г., стр. 391.

² <http://fra.europa.eu/en/publication/2014/violence-against-women-eu-wide-survey-main-results-report>

³ ОВ L 204, 26.7.2006 г., стр. 23.

⁴ ОВ L 373, 21.12.2004 г., стр. 37.

унизително отнасяне или наказание,

- като взе предвид другите инструменти на ООН относно сексуалния тормоз и насилието над жени, като Декларацията и Програмата за действие от Виена от 25 юни 1993 г., приети от Световната конференция за правата на човека, Декларацията, приета на 20 декември 1993 г. от Общото събрание на ООН за премахване на насилието над жени, Резолюцията за мерките в областта на предотвратяването на престъпления и наказателното право за премахване на насилието срещу жените от 21 юли 1997 г., докладите на специалните докладчици на ООН относно насилието срещу жените, Общата препоръка №19 на Комитета за премахване на дискриминацията срещу жените,
- като взе предвид Пекинската декларация и платформа за действие, приети на Четвъртата световна конференция за жените на 15 септември 1995 г., както и последващите документи за резултатите, приети на специалните сесии на ООН „Пекин + 5“ (2000 г.), „Пекин + 10“ (2005 г.), „Пекин + 15“ (2010 г.) и „Пекин + 20“ (2015 г.),
- като взе предвид Директива 2012/29/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. за установяване на минимални стандарти за правата, подкрепата и защитата на жертвите на престъпления и за замяна на Рамково решение 2001/220/ПВР (Директивата относно правата на жертвите)¹,
- като взе предвид предложението на Комисията от 14 ноември 2012 г. за директива на Европейския парламент и на Съвета за подобряване на баланса между половете сред директорите без изпълнителни функции на дружествата, допуснати до борсова търговия, и свързани с това мерки (Директива относно жените в управителните съвети) (COM(2012)0614),
- като взе предвид Рамковото споразумение относно тормоза и насилието на работното място от 26 април 2007 г., сключено между Европейската конфедерация на профсъюзите (ETUC/CES), Конфедерацията на европейския бизнес (BUSINESSEUROPE), Европейската асоциация на занаятите и малките и средните предприятия (UEAPME) и Европейският център на предприятията с държавно участие и на предприятията от общ икономически интерес (CEEP),
- като взе предвид доклада на Европейската мрежа на националните органи по въпросите на равенството (EQUINET), озаглавен „Устойчивото присъствие на дискриминацията, тормоза и неравенството на жените. Работата на националните органи по въпросите на равенството, даваща информация за нова стратегия на Европейската комисия за равенството между половете“, публикуван през 2015 г.,
- като взе предвид доклада на Европейската мрежа на националните органи за равно третиране (EQUINET), озаглавен „Тормоз на основание на пола и сексуален тормоз: подпомагане на работата на органите за равно третиране“, публикуван през 2014 г.,
- като взе предвид Конвенцията от Истанбул за превенция и борба с насилието

¹ ОВ L 315, 14.11.2012 г., стр. 57.

- срещу жени и домашното насилие, и по-специално членове 2 и 40 от нея¹, както и резолюцията на Парламента от 12 септември 2017 г. относно предложението за решение на Съвета за сключване от Европейския съюз на Конвенцията на Съвета на Европа за превенция и борба с насилието над жени и домашното насилие²,
- като взе предвид своите резолюции от 20 септември 2001 г. относно тормоза на работното място³, от 26 ноември 2009 г. относно премахването на насилието срещу жените⁴, от 5 април 2011 г. относно приоритетите и очертаването на новата политическа рамка на ЕС за борба с насилието срещу жени⁵, от 15 декември 2011 г. относно междинния преглед на Европейската стратегия за здравословни и безопасни условия на труд за периода 2007 – 2012 г.⁶, своята резолюция от 25 февруари 2014 г., съдържаща⁷ препоръки към Комисията относно борбата с насилието над жени и придружаващата оценка на европейската добавена стойност от ноември 2013 г. и от 24 ноември 2016 г. относно присъединяването на ЕС към Конвенцията от Истанбул относно предотвратяването и борбата с насилието срещу жените⁸,
 - като взе предвид резолюцията си от 14 март 2017 г. относно равенството между жените и мъжете в Европейския съюз през 2014 – 2015 г.⁹, своята резолюция от 10 март 2015 г. относно напредъка в областта на равенството между жените и мъжете в Европейския съюз през 2013 г.¹⁰, както и от 24 октомври 2017 г. относно законосъобразните мерки за защита на лицата, сигнализиращи сигнали за нередности, които в името на обществения интерес разкриват поверителна информация за дружества и публични органи¹¹,
 - като взе предвид своята резолюция от 26 октомври 2017 г. относно борбата срещу сексуалния тормоз и сексуалната злоупотреба в ЕС¹²,
 - като взе предвид доклада до Европейската конфедерация на профсъюзите, озаглавен „Безопасност в къщи, безопасност на работното място – стратегии на профсъюзите за предотвратяване, управление и премахване на тормоза на работното място и насилието над жените“,
 - като взе предвид доклада, изготвена за заседанието на експерти по въпросите на насилието над жени и мъже в работната среда (3 – 6 октомври 2016 г., организиран от Международната организация на труда,
 - като взе предвид проучването на междупарламентарния съюз, озаглавено „Сексизъм, тормоз и насилие над жени парламентаристи“, публикувано през

¹ <https://rm.coe.int/168008482e>

² Приети текстове, P8_TA(2017)0329.

³ ОВ С 77 Е, 28.3.2002 г., стр. 138.

⁴ ОВ С 285 Е, 21.10.2010 г., стр. 53.

⁵ ОВ С 296 Е, 2.10.2012 г., стр. 26.

⁶ ОВ С 168 Е, 14.6.2013 г., стр. 102.

⁷ ОВ С 285, 29.8.2017 г., стр. 2.

⁸ Приети текстове, P8_TA(2016)0451.

⁹ Приети текстове, P8_TA(2017)0073.

¹⁰ ОВ С 316, 30.8.2016 г., стр. 2.

¹¹ Приети текстове, P8_TA(2017)0402.

¹² Приети текстове, P8_TA(2017)0417.

2016 г.¹,

- като взе предвид проучването, озаглавено „Тормоз и сексуален тормоз на работното място, в публичното пространство и политическия живот в ЕС“, публикувано от Генералната дирекция за вътрешни политики на ЕС на Парламента през март 2018 г.²,
 - като взе предвид член 52 от своя правилник,
 - като взе предвид доклада на комисията по правата на жените и равенството между половете (A8-0265/2018),
- A. като има предвид, че равенството между половете е основна ценност на ЕС, призната в Договорите и в Хартата на основните права; като има предвид, че насилието, основано на пола, се дължи на неравномерния баланс на властта и отговорностите, между мъжете и жените и е свързано с патриархалното общество и продължаващата основана на пола дискриминация;
- Б. като има предвид, че възрастните хора, особено възрастните необвързани жени, представляват особено уязвима група от обществото при сблъсък с психологически и физически тормоз и малтретиране;
- В. като има предвид, че сексуалният тормоз е определен в Директива 2002/73/ЕО като „ситуация, при която нежелано поведение от сексуално естество, което е изразено физически, словесно или по несловесен начин, има за цел или за резултат да накърни достойнството на дадено лице и да го постави в заплашващо, враждебно, унижително, оскърбително или обидно положение“;
- Г. като има предвид, че определението следва да бъде преработено в контекста на социалното и технологичното развитие и нагласи, които с времето се променят и търпят развитие;
- Д. като има предвид, че борбата срещу тормоза срещу бременните и майките е необходима за постигането на истинско равновесие между професионалния и личния живот на жените;
- Е. като има предвид, че сексуалният тормоз е форма на насилие, която представлява най-крайната и трайна форма на дискриминация, основана на пола; като има предвид, че около 90% от жертвите на сексуален тормоз са жени, а около 10% са мъже; като има предвид, че според проучването на FRA за целия ЕС за 2014 г., озаглавено „Насилието над жените“ една трета от жените са били подложени на физическо или сексуално насилие като възрастни; като има предвид, че до 55% от жените са били подложени на сексуален тормоз в ЕС; като има предвид, че 32% от всички жертви в ЕС са съобщили, че извършителят е бил техен началник,

¹ <https://www.ipu.org/resources/publications/reports/2016-10/sexism-harassment-and-violence-against-women-parliamentarians>

² Проучване — „Тормоз и сексуален тормоз на работното място, в публичното пространство и политическия живот в ЕС“, Европейски парламент, Генерална дирекция за вътрешни политики, Тематичен отдел „В“ — Граждански права и конституционни въпроси, комисия по правата на жените и равенството между половете, март 2018 г.

- колега или клиент; като има предвид, че 75% от жените, които упражняват професии, изискващи специална квалификация, или които заемат ръководни длъжности, са били подложени на сексуален тормоз; като има предвид, че 61% от жените, заети в сектора на услугите, са били подложени на сексуален тормоз; като има предвид, че като цяло 5-10% от европейската работна сила в някакъв момент е била подложена на тормоз на работното място;
- Ж. като има предвид, че както сексуалният, така и психологическият тормоз са забранени в сферата на заетостта на равнище ЕС, включително по отношение на достъпа до заетост, професионалното обучение и повишението, и се уреждат от разпоредбите в областта на здравословните и безопасни условия на труд;
- З. като има предвид, че е отговорност на институциите и агенциите на ЕС да продължават да подобряват действащите механизми, като прилагат най-ефикасните правила с цел повишаване на осведомеността относно определението за сексуален тормоз и с цел защита на работниците;
- И. като има предвид, че за голяма част от случаите на сексуален тормоз не се съобщава поради ниска степен на обществена осведоменост по въпроса, страх и срам, свързани със споделянето с други хора по темата, страх от уволнение, трудности при събирането на доказателства, недостатъчни канали за съобщаване, мониторинг и закрила на жертвите, както и разглеждането на насилието като нещо нормално;
- Й. като има предвид, че докладването на сексуален тормоз на работното място може в много случаи да доведе до уволнение на жертвата или нейната изолация на работното място; като има предвид, че по-леките нарушения при липса на противодействие създават мотивация за по-сериозни нарушения;
- К. като има предвид, че тормозът и сексуалният тормоз продължават да представляват сериозни проблеми в различни социални среди, включително работното място, обществените пространства, виртуалните пространства като интернет и политическия живот и все повече се извършват с помощта на нови технологии, например уебсайтове или социални мрежи, които позволяват на извършителите да се чувстват в безопасност при запазване на анонимността;
- Л. като има предвид, че в контекста на възникващите нови форми на организация на работата и социалния живот и размиването на границите между личен, професионален и социален живот може да настъпи засилване на отрицателното поведение, насочено към отделни лица или социални групи; като има предвид, че тормозът на работното място може много често да бъде от различно естество, като се наблюдава както в рамките на вертикални отношения (т.е. извършван от висшестоящ или от подчинени), така и в рамките на хоризонтални отношения (извършван от колеги в работата на едно и също йерархично равнище);
- М. като има предвид, че сексуалният и психологическият тормоз представляват явления, които засягат жертви и извършители от всички възрасти, образователни и културни степени, доходи и социален статус, и като има предвид, че това явление оказва физически, сексуални, емоционални и психологически последици за жертвата; като има предвид, че стереотипите по отношение на пола и сексизма,

включително сексистките изказвания, изразяващи омраза, офлайн и онлайн, са първопричина за много форми на насилие и дискриминация срещу жените и пречат на овластяването на жените;

- Н. като има предвид, че Директивата относно правата на жертвите определя насилието, основано на пола като нарушение на основните свободи на жертвата и включва сексуално насилие (включително изнасилване, сексуално посегателство и сексуален тормоз); като има предвид, че жените, които са жертви на насилие, основано на пола, и техните деца често се нуждаят от специална подкрепа и защита поради големия риск от повторно виктимизиране, сплашване и отмъщение, свързано с подобно насилие;
- О. като има предвид, че към насилието в работната среда често се подхожда разпокъсано, като акцентът се поставя върху по-видимите форми на насилие, като физическото насилие; като има предвид обаче, че сексуалното и психологическото насилие могат да окажат и по-разрушителни последици за засегнатото лице;
- П. като има предвид, че актовете на сексизъм и произтичащият от тях сексуален тормоз, на който жените могат да бъдат подложени на работното място, са фактор, допринасящ за изтласкване на жените от пазара на труда, което оказва отрицателно въздействие върху икономическата им независимост и семейните доходи;
- Р. като има предвид, че жените, които са жертви на тормоз и насилие в селски и отдалечени райони в ЕС, обикновено срещат повече затруднения да получат пълно съдействие и закрила от насилниците;
- С. като има предвид, че физическият и словесният тормоз, включително извършваният онлайн тормоз, нанасят вреди не само в краткосрочен, но и в дългосрочен план, като това може да включва стрес и тежка клинична депресия, и може дори да подтикне жертвите към самоубийство, както това се демонстрира чрез нарастване на съобщения за подобни случаи; като има предвид, че освен отрицателните последици за здравето, тормозът и сексуалният тормоз на работното място могат също така да имат отрицателно въздействие върху професионалното развитие на дадено лице, върху организациите и обществото, като например зачестяване на отсъствията, намалена производителност и качество на услугата, както и загуба на човешки капитал;
- Т. като има предвид, че правото на ЕС изисква държавите членки и институциите и агенциите на ЕС да гарантират създаването на орган по въпросите на равенството, който да предоставя независима подкрепа за жертвите на тормоз, да провежда независими проучвания, да събира относими, дезагрегирани, съпоставими данни, да провежда изследвания относно определенията и класификациите, да публикува независими доклади и да съставя препоръки по въпросите на заетостта и обучението, на достъпа до и предоставянето на стоки и услуги, и за самостоятелно заетите лица;
- У. като има предвид, че жените в ЕС не са защитени в еднаква степен срещу насилие, основано на пола, както и срещу сексуален и психологически тормоз

- поради различните политики и законодателство в различните държави членки; като има предвид, че съдебните системи не винаги предоставят достатъчно подкрепа за жените; като има предвид, че извършителите на насилие, основано на пола, често са лица, които са вече познати на жертвата, и като има предвид, че много пъти жертвата е в положение на зависимост, което изостря нейния страх да докладва за насилието;
- Ф. като има предвид, че всички държави членки са подписали Конвенцията от Истанбул, но не всички са я ратифицирали, и като има предвид, че това забавяне възпрепятства пълното прилагане на Конвенцията;
- Х. като има предвид, че сексизмът и сексуалният и психологическият тормоз по отношение на жените депутати е реален и широко разпространен; като има предвид, че извършителите на тормоз и насилие не принадлежат само към редиците на политическите противници, но могат да бъдат и членове на същата политическа партия, както и религиозни лидери, представители на местни органи и, дори, членове на семейството;
- Ц. като има предвид, че политиците, в качеството им на избрани представители на гражданите, имат важната отговорност да действат като положителни ролеви модели за предотвратяване и борба със сексуалния тормоз в обществото;
- Ч. като има предвид, че легитимността на жените в политическата сфера все още понякога е поставяна под въпрос и жените стават жертви на стереотипи, които ги възпират да се ангажират в политиката – явление, което е особено забележимо там, където жените в политиката са по-слабо представени;
- Ш. като има предвид, че нито всички национални и регионални парламенти, нито всички общински управи притежават специфични структури и вътрешни правила, които да установяват подходящи канали за гарантиране на сигурно, конфиденциално внасяне и разглеждане на жалби за тормоз; като има предвид, че обучението относно сексуалния и психологическия тормоз следва да бъде задължително за целия персонал и за членовете на Парламента, включително Европейския парламент;
- Щ. като има предвид, че домашното насилие е също така проблем на работното място, тъй като може да повлияе на участието на жертвата в работата, на резултатите от нейната работа и на безопасността ѝ;
- АА. като има предвид, че сексуалният и психологическият тормоз се упражнява не само на работното място, но и в публичното пространство, включително в помещения за формално и неформално обучение, в структури за здравеопазване и отдых, на улицата и в обществения транспорт;
- АБ. като има предвид, че киберпреследването и кибертормозът включват използване на информационни и комуникационни технологии с цел преследване, тормоз, контрол или манипулиране на дадено лице; като има предвид, че кибертормозът е проблем предимно за младите жени, тъй като те използват интернет по-активни тези средства; като има предвид, че 20% от младите жени (на възраст между 18 и 29 години) в ЕС–28 са били жертва на кибертормоз;

- АВ. като има предвид, че съгласно проучване от 2016 г. повече от половината от участвалите в проучванията жени са се сблъскали с някакъв вид сексуален тормоз на работното място в Обединеното кралство, но четири от всеки пет от тях не са съобщили на своя работодател за тормоза¹;
- АГ. като има предвид, че новите технологии също така имат потенциала да бъдат съюзник в анализирането, разбирането и предотвратяването на случаи на насилие;
- АД. като има предвид, че все повече жени, и по-специално млади жени, стават обект на тормоз или сексуален тормоз, включващи използване на новите технологии, например уебсайтове и социални мрежи, като понякога това се организира посредством тайни форуми или групи в социалните медии; като има предвид, че такива действия включват заплахи за изнасилване, заплахи за смърт, опити за хакерски атаки и публикуване на лична информация и снимки; като има предвид, че в контекста на широко разпространеното използване на онлайн и социални медии се счита, че едно на всеки десет момичета в ЕС още преди да навърши петнадесет години, е било подложено на някаква форма на кибернасилие, включително киберпреследване и тормоз; като има предвид, че жените, които имат обществена роля, сред които и журналистите, и по-специално ЛГБТИ и жените с увреждания, са основна цел за кибертормоз и онлайн насилие, и като има предвид, че поради тази причина някои от тях са били принудени да напуснат социалните мрежи, след като са започнали да изпитват физически страх, стрес, проблеми с концентрацията, страх от прибиране вкъщи и тревога за близките;
- АЕ. като има предвид, че предотвратяването на тормоза в работната среда може да бъде постигнато само когато както частните, така и публичните дружества създадат култура, в която жените са третираны като равни и служителите се отнасят един към друг с уважение;
- АЖ. като има предвид, че проучванията показват, че тормозът изобилства на работните места, където мъжете преобладават в ръководството, а жените разполагат с малко власт, като например развлекателната и медийната индустрия, но се наблюдава и в технологични и юридически дружества, в продажбите и много други сектори, ако доминират от мъже ръководни екипи толерират едно сексуализирано третиране на служителите; като има предвид, че в дружествата с повече жени в ръководството има по-малко сексуален тормоз;

Общи препоръки

1. категорично осъжда всички видове насилие над жени, описани в Конвенцията на ООН за премахване на всички форми на дискриминация по отношение на жените и Конвенцията от Истанбул;
2. подчертава, че сексуалният тормоз е нарушение на правата на човека, свързано с патриархални властови структури, които спешно се нуждаят от реорганизиране;
3. подчертава централната роля на мъжете за прекратяване на всички форми на тормоз и сексуално насилие; призовава Комисията и всички държави членки

¹ <https://www.tuc.org.uk/sites/default/files/SexualHarassmentreport2016.pdf>

активно да включат мъжете в кампания за осведомяване и превенция, както и в образователни кампании по въпросите на равенството между половете; подчертава, че кампаниите за превенция трябва да обръщат внимание и на по-леки нарушения;

4. счита, че мерките за повишаване на осведомеността и кампаниите за превенция на насилието срещу момичета и жени следва да обхващат и момчетата и да бъдат организирани през първите етапи на образованието;
5. призовава Комисията и държавите членки да наблюдават правилното прилагане на директивите на ЕС, забраняващи сексуалния тормоз;
6. призовава държавите членки да разработят всеобхватни национални планове и законодателство в областта на насилието над жени, като отделят необходимото внимание на предоставянето на подходящи ресурси, включително, но не само обучения на персонала и достатъчни финансови средства, за органите в областта на равенството;
7. призовава Комисията да събере примери за най-добри практики в борбата срещу сексуалния и психологическия тормоз и тормоза срещу бременни жени и майки на работното място и в други пространства, и да разпространи широко резултатите от посочената оценка;
8. призовава Комисията и държавите членки да гарантират целесъобразни и подходящи механизми за финансиране на програми и действия за борба срещу сексуалния и психологическия тормоз над жени на всички равнища, като се съсредоточават по-специално върху използването на нови технологии и средствата, предоставени от иновациите, например чрез повече инвестиции в научноизследователски и иновационни процеси, целящи изкореняване на това явление;
9. призовава Европейския омбудсман да събере данни относно различните правила за защита, които са в сила в институциите и агенциите на ЕС, и да представи обвързващи заключения с цел хармонизиране на правилата с най-добрите стандарти;
10. изразява съжаление, че някои държави членки все още не са ратифицирали Конвенцията от Истанбул, и призовава всички държави членки, които още не са сторили това, да ратифицират Конвенцията от Истанбул и да започнат незабавно да я прилагат в нейната цялост; призовава също така държавите членки, които вече са ратифицирали Истанбулската конвенция, да започнат да я прилагат изцяло;
11. призовава Комисията и държавите членки да придобият ясна представа по въпроса за сексуалния тормоз в ЕС чрез по-качествени и по-солидни от научна гледна точка проучвания, включително на новите предизвикателства като кибертормоза;
12. приветства новия широко разпространен обществен дебат, включително и в социалните медии, който допринася за преназначаване на границите по

отношение на сексуалния тормоз и приемливото поведение; приветства по-специално инициативи като движението #MeToo и решително подкрепя всички жени и момичета, които участват в кампанията, включително тези, които са изобличили извършителите на подобни деяния;

13. призовава Европейската комисия да представи законодателно предложение за борба със сексуалния тормоз и другите форми на тормоз и сексуален тормоз на работното място, в публичното пространство и в сферата на политиката, и да включи в предложението актуализирано и всеобхватно определение на понятията „тормоз“ (сексуален и друг вид) „тормоз на работното място“ (т.нар. мобинг) ;
14. подчертава необходимостта от борба с трайния и продължителен тормоз или сплашване на служители, които причиняват или целят да причинят унижението или изолацията им, или да ги изключат от работния им екип;
15. призовава Комисията и държавите членки, в сътрудничество с Еврост и Европейския институт за равенство между половете, да подобряват и насърчават систематичното събиране на относими, дезагрегирани по отношение на възрастта и пола, съпоставими данни относно случаите на сексуална дискриминация и дискриминация, основана на пола, както и на психологически тормоз, на национално, регионално и местно равнище; насърчава организациите на работодателите, профсъюзите и работодателите да участват активно в процеса на събиране на данни, като предоставят експертни знания, специфични за сектора и за дадена професия;
16. отбелязва, че за да се получат сравними данни относно разпространението на сексуалния тормоз и малтретирането в държавите членки, следва да се дава приоритет на повишаване на осведомеността и разпознаваемостта на проблемите чрез целенасочени усилия за разпространяване на информация и чрез предоставяне на обучения;
17. отново призовава Комисията да представи предложение за директива за преодоляване на всички форми на насилие срещу жени и момичета и на основано на пола насилие, която да съдържа общи определения за различните видове насилие над жени, включително актуализирано и всеобхватно определение на понятията „тормоз“ (сексуален и друг вид) „тормоз на работното място“ (т.нар. мобинг) и общи правни стандарти относно криминализирането на насилието над жени; призовава Комисията да представи цялостна стратегия на ЕС срещу всички форми на насилие, основано на пола, включително сексуалния тормоз и злоупотребата с жени и момичета, като използва свидетелства под формата на истории на жени и непосредствен опит;
18. призовава държавите членки да предоставят достатъчно публично финансиране, за да гарантират, че служителите от структурите по правоприлагане, съдиите и всички държавни служители, които се занимават със случаи на малтретиране и сексуален тормоз, са обучени да разбират насилието и тормоза на работното място и извън него;
19. призовава държавите членки да гарантират висококачествени, лесно достъпни и

подходящо финансирани специализирани служби за жертвите на насилие, основано на пола и на сексуален и психологически тормоз, и да признаят, че посочените прояви на насилие над жени са взаимно свързани и следва да бъдат преодолені посредством всеобхватен подход, който цели да обхване социално-културните аспекти, които водят до насилие над жени и да предостави на специализираните служби технологични инструменти за предотвратяване и управление;

20. призовава държавите членки и местните и регионални правителства да осигуряват подходящи планове и ресурси, с цел да се гарантира, че жертвите на насилие и тормоз в селските и отдалечените райони, не са лишени или ограничени от достъп до помощ и защита;
21. призовава Комисията да разреши проблема с нововъзникващите форми на насилие, основани на пола, като онлайн тормоза, като разшири определението за незаконно използване на словото на омразата, определено от правото на ЕС в Рамковото решение относно борбата с определени форми и прояви на расизъм и ксенофобия посредством наказателното право, за да обхване омразата към жените и да гарантира, че кодексът на поведение за противодействие на незаконното използване на словото на омразата онлайн обхваща и тези престъпления; призовава за разработване на образователни програми за насърчаване на жените да усъвършенстват уменията си за използване на новите технологии, за да могат да се справят по-добре с всички форми на сексуален тормоз и тормоз в киберпространството, и насърчава създаването на специализирани служби, които да работят заедно за създаването на системи за данни и ресурси, способни да наблюдават и анализират проблема с насилието, основано на пола, без да нарушават новия Общ регламент относно защитата на данните (Регламент (ЕС) 2016/679);
22. осъжда освен това широкото разпространение на сексуалния тормоз и други видове злоупотреби, особено в хазартните игри онлайн и в социалните медии, и насърчава медийните дружества и оператори да следят и реагират незабавно на всички случаи на тормоз; призовава следователно за различни мерки, включително повишаване на осведомеността, специални обучения и вътрешни правила относно дисциплинарни санкции за нарушителите и психологическа и/или правна подкрепа за жертвите на тези практики, за да се предотвратява и да се води борба с малтретирането и сексуалния тормоз на работното място, както и в онлайн средите;

Насилие на работното място

23. подчертава неотложната необходимост държавите членки, местните и регионалните власти, организациите на работодателите и профсъюзите да разбират пречките, с които се сблъскват жените при докладването на случаи на сексуален тормоз, дискриминация и насилие, основани на пола, и следователно да предлагат цялостна подкрепа и да насърчават жените да съобщават за случаи на сексуален тормоз, дискриминация, основана на пола, и други форми на тормоз срещу бременни и майки, наред с другото, без страх от евентуални последици,

както и да установят механизми, които да дават възможност и да помагат на жените да съобщават относно случаи на тормоз и злоупотреби, без да се опасяват за собствената си безопасност;

24. призовава държавите членки да прилагат активни и ефективни политики, за да предотвратяват и да водят борба срещу всички форми на насилие срещу жени, включително сексуален тормоз и актове на сексизъм и тормоз на работното място (мобинг), на които повечето от тях са изложени на работното място;
25. подчертава неотложната необходимост за установяване на стандарти по отношение на насилието и тормоза на работното място, които следва да предоставят правна рамка за дейността на правителствата, работодателите, дружествата и профсъюзите на всички равнища;
26. отбелязва, че някои сектори и професии са изложени в по-висока степен на насилие, по-конкретно здравеопазването, обществените услуги за спешна помощ, политиката, образованието, транспорта, домашната работа, земеделието и селската икономика, както и секторите на текстила, облеклото, коитарството и обувната промишленост;
27. отбелязва, че някои групи работници могат да бъдат засегнати в по-висока степен от тормоз и насилие на работното място, по-специално бременните жени и родителите, жените с увреждания, жените мигрантки, жените от коренното население, ЛГБТИ лицата и жените работещи на непълно работно време, като стажанти или на срочни договори;
28. отбелязва, че нежеланото поведение може да произтича едновременно от различни източници или да е свързано едновременно с професионалния, личния или социалния живот, и че то оказва отрицателно отражение върху всички лица, професионални групи или социални групи в тези сфери;
29. призовава държавите членки да въведат мерки за превенция и борба с насилието и тормоза на работното място чрез политики, които определят мерки за превенция, ефективни, прозрачни и конфиденциални процедури за разглеждане на жалбите, строги и възпиращи санкции за извършителите, информация и курсове на обучение, за да се гарантира, че работниците разбират политиките и процедурите и за да се подкрепят дружествата при изработването на планове за действие за изпълнението на всички тези мерки; подчертава, че посочените мерки не следва да бъдат включвани в съществуващите структури, ако във въпросните структури вече са вградени бариери по отношение на равенството между половете;
30. призовава държавите членки да инвестират в обучение на инспектори по труда, в сътрудничество с психолози специалисти, и да гарантират, че дружествата и организациите предоставят квалифицирана професионална и психологическа подкрепа на жертвите;
31. призовава държавите членки и социалните партньори да гарантират, че както публичните, така и частните дружества и организации провеждат задължителни обучения относно сексуалния тормоз и малтретирането за всички служители и за лицата, които заемат ръководни длъжности; подчертава, че ефективното обучение

следва да е интерактивно, продължаващо, адаптирано спрямо съответното работно място и водено от външни експерти;

32. подчертава сериозното недостатъчно докладване на случаи на тормоз и набляга на важността на присъствието на обучени съветници, спазващи конфиденциалност, във всяка организация, които да подкрепят жертвите, да им съдействат с докладването и да им оказват правна помощ;
33. подчертава, че дружествата следва да прилагат подход на нулева толерантност към сексуалния тормоз и политики, които благоприятстват този подход, както и че дружествата трябва да гарантират, че всички служители са запознати с тези политики, процедури за докладване и своите права и отговорности, що се отнася до случаите на сексуален тормоз на работното място;
34. призовава медийните дружества да защитават и подкрепят журналистите, които са жертви на кибертормоз, и да приемат редица добри практики като кампании за повишаване на осведомеността, подходящи обучения на ръководните кадри, включително относно избягването на обвиняването на жертвите и вторичната виктимизация, мерки за подобряване на киберсигурността и да предоставят правна помощ на съответното лице за подаване на жалба;
35. призовава държавите членки да предприемат мерки, за да гарантират равно заплащане за жените и мъжете като средство за избягване на злоупотреба с власт и насърчаване на равенството между половете и зачитането на човешкото достойнство, което е от основно значение за борбата срещу насилието над жени; подчертава, че равното заплащане следва да се гарантира чрез прозрачност при заплащането и чрез запазване на правото на информация за предполагаемите жертви, гарантиране на равно третиране и възможности за заетост на жените и мъжете, гарантиране и улесняване на достъпа на жените до процеса на вземане на решения е до висши ръководни длъжности както в публичния, така и в частния сектор, като по този начин се осигурява балансирано представителство на жените в управителните съвети; ето защо призовава Комисията и Съвета да полагат повече усилия за деблокиране на Директивата относно жените в управителните съвети, която се разглежда в Съвета от 2013 г. насам;
36. счита, че е необходим всеобхватен подход срещу насилието на работното място, който следва да включва признаването на съвместното съществуване на сексуален тормоз и други форми на тормоз, основани на злоупотреби срещу бременни и майки, с различни форми на неплатен труд във формалните и неформалните икономики (като например земеделие за собствени нужди, подготовка на храна, грижи за деца и възрастни) и редица схеми на трудов опит (като чирачество, стажове и доброволчески труд);
37. призовава за бързото приемане на преразгледаната Директива относно писмената декларация Директива 91/533/ЕИО на Съвета); припомня своя призив за директива относно достойните условия на труд, която следва да обхваща мерки за борба срещу психическия и сексуалния тормоз на работното място;
38. признава, че домашното насилие често се пренася на работното място, като оказва

негативно въздействие върху живота на работниците и производителността на предприятията, и че въпросното въздействие може да е и в обратна посока – от работното място към дома; във връзка с това призовава Комисията да предостави насоки относно прилагането на европейските заповеди за защита на работното място и да изясни въпроса с отговорностите на работодателите;

39. призовава Комисията и държавите членки да признаят съществуването на тормоза над бременни и майки на работното място;

Насилие в политическия живот

40. призовава политиците да се придържат към най-високите стандарти на поведение и да действат като модел на отговорно поведение при превенцията и борбата със сексуалния тормоз в парламентите и извън тях;
41. осъжда всички форми на тормоз над жените политици в социалните медии под формата на „тролване“, включващо постинг на сексистки и недобронамерени съобщения, включително заплахи със смърт и изнасилване;
42. подчертава значението на установяването на политики и процедури, включващи различни партии с цел защита на лицата, избрани да заемат политически длъжности, както и на служителите;
43. признава, че листите с равно представителство на всички нива играят ключова роля за осигуряването на участието на жените в политиката и за промяната на властовите структури, които извършват дискриминация срещу жените; призовава държавите членки да въведат такива листи за изборите за членове на Европейския парламент;
44. призовава всички политически партии, включително партиите, представени в Европейския парламент, да предприемат конкретни стъпки за преодоляване на този проблем, включително чрез създаване на планове за действие и преразглеждане на вътрешните правилници на партиите с цел въвеждане на политиката на нулева толерантност, превантивни мерки, процедури за разглеждане на жалбите и подходящи санкции за извършителите на сексуален тормоз и други форми на тормоз спрямо жените в политиката;
45. призовава националните и регионалните парламенти, както и общинските съвети да подкрепят изцяло жертвите в рамките на вътрешните процедури и/или при взаимоотношенията с полицията, да разследват случаите, да поддържат конфиденциален регистър във времето, да осигуряват задължително обучение за целия персонал и членовете в областта на уважението и достойнството, и да приемат други най-добри практики, за да гарантират нулева толерантност на всички равнища в съответните им институции;
46. настоятелно призовава всички свои съответни участници да гарантират всеобхватното и бързо изпълнение на резолюцията на ЕП от 2017 г. относно борбата срещу сексуалния тормоз и сексуалната злоупотреба в ЕС; счита за свое задължение да гарантира нулева търпимост спрямо сексуалния тормоз и да

защитава и подкрепя жертвите по подходящ начин; във връзка с това призовава за:

- оперативна група от независими експерти, която да проучи ситуацията със сексуалния тормоз и сексуалната злоупотреба в Парламента;
 - оценка и ако е необходимо преразглеждане на състава на компетентните органи на Парламента, за да се гарантират независимостта и балансът между половете;
 - задължително обучение за всички служители и членове на ЕП;
 - ясен график за всеобхватното изпълнение на всички искания, съдържащи се в резолюцията;
47. призовава политиците да насърчават обучението на ръководните кадри и да участват в тези обучения, за да се предотвратява безучастно поведение от страна на ръководството и да се установят ситуации на насилие над жени;

Насилие в публичното пространство

48. призовава Комисията да изготви определение за понятието „публично пространство“, като вземе предвид променящите се комуникационни технологии, и следователно да включи в това определение „виртуални“ обществени пространства, като например социални мрежи и уебсайтове;
49. призовава държавите членки да обмислят въвеждането на специално законодателство относно тормоза в публичното пространство, включително програми за намеса, които да поставят конкретен акцент върху ролята на намесата на свидетелите;
50. призовава Комисията и държавите членки да провеждат допълнителни изследвания относно причините и последиците от сексуалния тормоз в публичното пространство, включително въздействието, което могат да оказват сексистките и стереотипизирани реклами върху случаите на насилие и тормоз;
51. подчертава, че кампаниите за повишаване на осведомеността за борба със стереотипите, свързани с пола, за патриархалните властови отношения и за насърчаване на нулева търпимост спрямо сексуалния тормоз са сред най-добрите средства в помощ на преодоляването на насилието, основано на пола в публичното пространство
52. подчертава, че образованието по въпросите на равенството между половете на всички равнища е основен инструмент за преодоляване и изкореняване на тези форми на неправомерно поведение, чрез промяна на нагласите и намаляване на културната толерантност към сексизма и сексуалния тормоз; подчертава нуждата от въвеждане в училищата на образователни програми и дебати по тази тема; отбелязва, че, в сътрудничество със съответните НПО и органи за равно третиране, тези програми и дебати следва да включват, когато това е необходимо и целесъобразно, информация и разисквания относно превенцията и мерките

срещу сексуалния тормоз, за да се повишава осведомеността относно правата на жертвите и за да се припомня връзката на сексуалния тормоз с определяването на жените;

53. призовава държавите членки да насърчават кампаниите за повишаване на осведомеността в средните училища и да включват въпроса за кибертормоза в учебните програми в училищата и университетите; по-специално призовава за успешното продължаване на кампанията за премахване на тормоза в киберпространството и на инициативата „По-безопасен интернет“, за да се противодейства на тормоза и сексуалния тормоз, за да се помага на младите хора, които са бъдещите граждани на ЕС, да разберат необходимостта от сближаване на въпросите, свързани с равенството между половете, и да зачитат жените;
54. призовава държавите членки да въведат система за докладване в училищата за проследяване на случаите на кибертормоз;
55. отбелязва, че някои мерки, предприети в държавите членки, са доказали ефикасността си в намаляването на тормоза в публичното пространство, като официално наблюдение (увеличаване на присъствието на полиция и/или персонал в обществения транспорт, вътрешна система за видеонаблюдение и естествено наблюдение (по-добра видимост и подобро осветление));
56. призовава държавите членки да припомнят на доставчиците на интернет услуги за тяхното задължение да защитават онлайн потребителите като предприемат действия по отношения на повтарящи се злоупотреби или преследване с цел да защитят жертвата, да информират извършителя, че действията му няма да останат безнаказани и по този начин да променят поведението на извършителя;
57. призовава държавите членки, с помощта на експерти в областта на информационните технологии и подходящи надзорни органи, например пощенски полицейски сили, да упражняват по-голям контрол върху уеб сайтовете, с цел защита на жертвите на малтретиране и сексуален тормоз и когато е необходимо да предотвратяват и наказват престъпленията;
58. призовава държавите членки да използват необходимите средства, за да премахнат от медийния и политическия език и публичния диалог изрази, които насърчават агресивно поведение и пренебрежително отношение към жените и по този начин уронват човешкото им достойнство;
59. призовава Комисията и държавите членки да хармонизират законодателството си и определението си за насилие, основано на пола, в съответствие с определението за насилие срещу жени от Конвенцията от Истанбул, с цел повишаване на ефективността на законите срещу различните форми на тормоз;
60. настоятелно призовава Комисията и държавите членки да подобрят механизмите за мониторинг за адекватното прилагане на законодателството на ЕС, забраняващо сексуалния тормоз, и да гарантират, че органите по въпросите за равенството във всяка държава членка имат достатъчно ресурси за борба с дискриминацията;

- o
- o o

61. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция съответно на Съвета и на Комисията.

ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ

Сексуалният тормоз и другите форми на тормоз представляват две от най-разпространените форми на дискриминация, основана на пола, чиито жертви са 90% жени. До 55% от жените в ЕС са били подложени на сексуален тормоз и една на всеки десет жени е била жертва на сексуален тормоз или преследване при използване на нови технологии. Въпреки факта, че сексуалното насилие и тормоза представляват явно незачитане на равенството между половете и следователно противоречат на една от основните ценности на ЕС и на законодателство, уточнявано десетилетия, те са наистина реален и продължаващ проблем в почти всяка държава по света.

Законодателството, прието в областта на противодействието на насилието и тормоза се различава в рамките на ЕС, като отразява социалните, културни, правни и административни различия в държавите членки – особено по отношение на здравословните и безопасни условия на труд. Повечето държави членки уреждат проблемите на насилието и сексуалния тормоз по-скоро чрез законодателството в областта на равното третиране или в общата част на трудовото право, отколкото чрез специално законодателство, посветено на безопасните и здравословни условия на труд. Посочените различия са отразени и в различните определения на сексуален тормоз, насилие и други форми на тормоз. За инициативите на равнище ЕС е от съществено значение да се работи по посока постигане на обхващащ целия ЕС подход за определяне на насилието над жени и проучване на причините и последиците от него.

Според дефиницията в правото на ЕС сексуалният тормоз е „ситуация, при която нежелано поведение от сексуално естество, което е изразено физически, словесно или по несловесен начин, има за цел или за резултат да накърни достойнството на дадено лице и да го постави в заплашващо, враждебно, унижително, оскърбително или обидно положение“; Освен това, Директивата относно правата на жертвите определя насилието, основано на пола като нарушение на основните свободи на жертвата и включва сексуално насилие (включително изнасилване, сексуално посегателство и сексуален тормоз).

Сексуалният тормоз и другите форми на тормоз представляват явления, които засягат жертви и извършители от всички възрасти, образователни степени и социално-икономически статус. То се корени в стереотипите по отношение на половете и сексизма, включително сексистки изказвания, изразяващи омраза, които могат да породят допълнителни форми на деморализиращо насилие, засягащо не само самите жертви, но и техните семейства.

Различията между държавите членки при определянето на сексуалния тормоз и насилието и съставянето на законодателство в тази област се определят от това дали даден случай се счита за нарушение на достойнството на личността и следователно дали този случай ще бъде квалифициран като проява на насилие и тормоз. Жените например не винаги осъзнават, че дадено действие, предприето спрямо тях, представлява сексуален тормоз или друга форма на тормоз, и следователно няма да съобщят за това. Освен това много жертви на насилие и тормоз не предприемат правни действия заради слабите шансове за успех или поради опасност от репресия. Следователно недостатъчното съобщаване е общ проблем за целия свят, включително за ЕС.

Основните причини за слабото удостоверяване на сексуалния тормоз и на другите форми на тормоз на равнището на държавата включва липсата на осведоменост относно характеристиките на сексуалния тормоз, малкото подходящи инструменти/методи за оценяване и преодоляване на проблема, слабото приоритизиране на проблема от правителства и организации, ограничените научни доказателства и малкото специални разпоредби по въпроса.

Често, на работното място, сексуалният тормоз и другите форми на тормоз могат да бъдат задълбочени от проблеми като професионалната структура на дружеството или организацията, некомпетентно ръководство, социална уязвимост на целта, отрицателно настроена или враждебна среда и култура, която приема или дори несъзнателно възнаграждава тормоза.

По отношение на политическия живот, насилието над жени често се използва, за да разубеди жените от активно участие в политиката. Появиха се световни кампании за борба срещу насилието над жените в политиката, като #NotTheCost. Обезкуражаването се дължи на стереотип, според който жените не са подходящи за политика и подобно поведение пречи на много жени да се ангажират с политика. Лицата, споделящи подобни идеи варират от политически противници до недоволни граждани, понякога включват други влиятелни фигури като религиозни лидери или дори членове на семейството на въпросната личност.

Въпреки че сексуалният тормоз в публичното пространство е широко разпространено явление, за него често не се съобщава и за него няма подходящи проучвания или законодателство. Той може да се извършва в обществения транспорт, на улицата, в барове и ресторанти. Той може да се извършва и в онлайн форуми, тъй като разширяването на достъпа до нови технологии създаде все повече възможности за тормоз и насилие на всяко равнище и обществена прослойка, както и възможност извършителите да действат безнаказано благодарение на онлайн анонимността.

Сексуалният тормоз и другите форми на тормоз могат да окажат трайни вредни последици върху жертвите, включително дълбоки последици за психологическото (тревожност и страх) и физическо (синини, нараняване и дори смърт) здраве. Индивидуалните последици от тормоза на работното място могат да варират от епизодични прояви на стрес до дългосрочен отпуск по болест и понякога могат да се превърнат дори в причина за самоубийство. Освен това насилието оказва въздействие не само върху жертвата, но и върху нейното семейство. Жените, жертви на насилие, основано на пола и техните деца често се нуждаят от специална подкрепа и защита поради големия риск от повторно виктимизиране и насилие.

Както сочи настоящият доклад, налице е неотложна необходимост от повишаване на познанието, например чрез събиране на относими дезагрегирани съпоставими данни и разбиране на опасностите и последиците от насилието и тормоза на работното място, в публичното пространство и в политическия живот с цел намиране на възможни начини и методи за справяне с проблема. Необходимо е също така да се изяснят термините, определенията и класификациите, използвани по отношение на различните видове сексуално насилие и насилие, основано на пола.

ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ПРИЕМАНЕТО ВЪВ ВОДЕЩАТА КОМИСИЯ

Дата на приемане	10.7.2018
Резултат от окончателното гласуване	+: 21 -: 0 0: 5
Членове, присъствали на окончателното гласуване	Maria Arena, Heinz K. Becker, Malin Björk, Vilija Blinkevičiūtė, Iratxe García Pérez, Anna Hedh, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Florent Marcellesi, Angelika Mlinar, Krisztina Morvai, Maria Noichl, Margot Parker, Marijana Petir, Pina Picierno, Liliana Rodrigues, Michaela Šojdrová, Ernest Urtasun, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Anna Záborská, Maria Gabriela Zoană
Заместници, присъствали на окончателното гласуване	Livia Járóka, Kostadinka Kuneva, Clare Moody, Mylène Troszczynski
Заместници (чл. 200, пар. 2), присъствали на окончателното гласуване	Cornelia Ernst

ПОИМЕННО ОКОНЧАТЕЛНО ГЛАСУВАНЕ ВЪВ ВОДЕЩАТА КОМИСИЯ

21	+
ALDE	Angelika Mlinar
GUE/NGL	Malin Björk, Cornelia Ernst, Kostadinka Kuneva
NI	Krisztina Morvai
PPE	Heinz K. Becker, Lívia Járóka, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Elissavet Vozemberg-Vrionidi
S&D	Maria Arena, Vilija Blinkevičiūtė, Iratxe García Pérez, Anna Hedh, Clare Moody, Maria Noichl, Pina Picierno, Liliana Rodrigues, Maria Gabriela Zoană
VERTS/ALE	Florent Marcellesi, Ernest Urtasun

0	-

5	0
EFDD	Margot Parker
ENF	Mylène Troszczynski
PPE	Marijana Petir, Michaela Šojdrová, Anna Záborská

Легенда на използваните знаци:

+ : „за“

- : „против“

0 : „въздържал се“